

Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009

2009 mccc 4

Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd

11 Pŵer i alw am dystion a dogfennau

- (1) Yn unol ag adran 12, caiff y Comisiynydd ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson—
 - (a) dod gerbron y Comisiynydd er mwyn rhoi tystiolaeth, neu
 - (b) cyflwyno i'r Comisiynydd ddogfennau sydd ym meddiant y person hwnnw neu sydd o dan ei reolaeth,ynghylch unrhyw fater sy'n berthnasol i ymchwiliad y mae'r Comisiynydd yn ei gynnal o dan y Mesur hwn.
- (2) At ddibenion yr adran hon,
 - (a) cymerir bod person yn cydymffurfio â gofyniad i gyflwyno dogfen os bydd yperson hwnnw'n cyflwyno copi o'r ddogfen neu ddarn o'r rhan berthnasol ohoni,
 - (b) ystyr “dogfen” yw unrhyw beth y mae gwybodaeth wedi'i chofnodi ynddo ar unrhyw ffurf, ac
 - (c) mae cyfeiriadau at gyflwyno dogfen yn gyfeiriadau at gyflwyno'r wybodaetha gofnodwyd ynddi ar ffurf weladwy a darllenadwy.
- (3) Caiff y Comisiynydd dalu unrhyw lwfansau a threuliau rhesymol i bersonau sy'n rhoi tystiolaeth gerbron y Comisiynydd, neu sy'n cyflwyno dogfennau i'r Comisiynydd, yn unol â phenderfyniad y Comisiynydd.

Gwybodaeth Cychwyn

11 A. 11 mewn grym yn unol â **a. 21(2)(b)(3)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009, Croes Bennawd: Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd. (See end of Document for details)

12 Tystion a dogfennau: hysbysu

- (1) Yr unig fodd i ofyniad o dan adran 11 gael ei orfodi ar berson yw i'r Comisiynydd roi i'r person o dan sylw hysbysiad mewn ysgrifennu sy'n pennu —
- yr amser a'r lle y mae'r person i fod yn bresennol a'r pynciau penodol y mae'n ofynnol i'r person roi tystiolaeth yn eu cylch,
 - y dogfennau, neu'r mathau o ddogfennau, y mae'r person i'w cyflwyno, erbyn pa bryd ac i ba berson y maent i'w cyflwyno a'r pynciau penodol y gofynnir amdanynt yn eu cylch.
- (2) Mae hysbysiad o dan is-adran (1) i'w roi —
- yn achos unigolyn, drwy ei anfon yn unol ag is-adran (3) wedi'i gyfeirio at y person yng nghyfeiriad arferol neu gyfeiriad hysbys diwethaf y person neu, os yw'r person wedi rhoi cyfeiriad ar gyfer cyflwyno'r hysbysiad, yn y cyfeiriad hwnnw, neu
 - mewn unrhyw achos arall, drwy ei anfon felly wedi'i gyfeirio at y person yn swyddfa gofrestrredig neu brif swyddfa'r person,
- ond dim ond os yw'r cyfeiriad o dan sylw yng Nghymru neu yn Lloegr y caniateir iddo gael ei roi.
- (3) Mae hysbysiad wedi'i anfon yn unol â'r is-adran hon os yw wedi'i anfon —
- drwy wasanaeth post cofrestredig (o fewn ystyr Deddf Gwasanaethau Post 2000 (p.26)), neu
 - drwy wasanaeth post sy'n darparu ar gyfer cofnodi'r ffaith ei fod wedi cyrraedd pen ei daith drwy'r post.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 12 mewn grym yn unol â a. 21(2)(b)(3)

13 Llwon a chadarnhadau

Caiff y Comisiynydd—

- gweinyddu llw neu gadarnhad i unrhyw berson sy'n rhoi tystiolaeth i'r Comisiynydd, a
- ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw dyngu llw neu roi cadarnhad.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 13 mewn grym yn unol â a. 21(2)(b)(3)

14 Braint ac imiwnedd buddiant cyhoeddus

- (1) Nid yw unrhyw ofyniad a osodir o dan adran 11(1) yn ei gwneud yn ofynnol i berson ateb unrhyw gwestiwn na chyflwyno unrhyw ddogfen y byddai gan y person hwnnw hawl i wrthod ei ateb neu ei chyflwyno mewn achos mewn llys yng Nghymru neu Loegr.
- (2) Nid yw'n ofynnol o dan adran 11(1) i berson sy'n gweithredu fel erlynydd mewn achos troseddol ateb unrhyw gwestiwn na chyflwyno unrhyw ddogfen ynghylch sut mae'r system erlyn troseddol yn gweithredu mewn unrhyw achos penodol os yw'r person

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009, Croes Bennawd: Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd. (See end of Document for details)

hwinnw (neu, os yw is-adran (3) yn gymwys, y Cwnsler Cyffredinol) o'r farn y gallai ateb y cwestiwn neu gyflwyno'r ddogfen ragfarnu trafodion troseddol yn yr achos neu y byddai fel arall yn groes i fuddiant y cyhoedd.

- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys os cafodd yr achos ei sefydlu gan Weinidogion Cymru, y Prif Weinidog neu'r Cwnsler Cyffredinol, neu ar eu rhan.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 14 mewn grym yn unol â a. 21(2)(b)(3)

15 Tramgwyddau

- (1) Mae person y rhoddwyd hysbysiad iddo o dan adran 12(1) yn cyflawni tramgwydd os yw'r person hwinnw —
- (a) yn gwrthod neu'n methu heb esgus rhesymol â dod gerbron y Comisiynydd yn unol â gofynion yr hysbysiad,
 - (b) yn gwrthod neu'n methu heb esgus rhesymol, pan fo'n dod gerbron y Comisiynydd yn unol â gofynion yr hysbysiad, ag ateb unrhyw gwestiwn ynghylch y pynciau a bennwyd yn yr hysbysiad,
 - (c) yn gwrthod neu'n methu heb esgus rhesymol â chyflwyno unrhyw ddogfen y mae'n ofynnol ei chyflwyno o dan yr hysbysiad, neu
 - (d) yn mynd ati'n fwriadol i newid, atal, celu neu ddinistrio unrhyw ddogfen o'r fath.
- (2) Mae is-adran (1) yn ddarostyngedig i adran 14.
- (3) Mae unrhyw berson sydd, heb esgus rhesymol, yn gwrthod tyngu llw neu roi cadarnhad pan fo'n ofynnol iddo wneud hynny o dan adran 13 yn cyflawni tramgwydd.
- (4) Os bydd person a gyhuddir o dramgwydd o dan is-adran (1)(a), (b) neu (c) neu o dan is-adran (3) yn cyflwyno tystiolaeth o esgus rhesymol dros wrthod neu fethu, mater i'r erlyniad yw profi nad oedd gan y person esgus o'r fath.
- (5) Mae person sy'n euog o dramgwydd o dan yr adran hon yn agored o'i gollfarnu'n ddiannod —
- (a) i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 5 ar y raddfa safonol,
 - (b) i gael ei garcharu am gyfnod heb fod yn fwy na thri mis, neu
 - (c) i'r ddau.
- (6) Os profir bod tramgwydd o dan yr adran hon wedi'i gyflawni gan gorff corfforaethol drwy gydsyniad neu ymoddefiad, neu wedi'i briodoli i unrhyw esgeulustod ar ran—
- (a) cyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog tebyg arall i'r corff corfforaethol, neu
 - (b) unrhyw berson a oedd yn honni ei fod yn gweithredu yn rhinwedd unrhyw swydd o'r fath,
- bydd y person hwinnw, yn ogystal â'r corff corfforaethol, yn euog o'r tramgwydd hwinnw a bydd yn agored i gael ei erlyn yn unol â hynny.
- (7) Yn is-adran (6) ystyr “cyfarwyddwr”, yn achos corff corfforaethol y mae ei faterion yn cael eu rheoli gan ei aelodau, yw aelod o'r corff corfforaethol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009, Croes Bennawd: Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 15 mewn grym yn unol â **a. 21(2)(b)(3)**

16 Cyfyngiadau ar ddatgelu gwybodaeth

- (1) Ac eithrio fel y caniateir gan is-adran (2), rhaid i'r Comisiynydd neu staff y Comisiynydd, neu unrhyw berson arall a benodir gan y Comisiynydd beidio â datgelu unrhyw wybodaeth a gynhwysir yn y gŵyn nac unrhyw wybodaeth a roddir iddynt neu a sicrheir ganddynt yn ystod ymchwiliad i'r gŵyn honno, neu at ddibenion yr ymchwiliad hwnnw.
- (2) Caniateir i wybodaeth felly gael ei datgelu er mwyn —
 - (a) galluogi neu helpu'r Comisiynydd i gyflawni unrhyw swyddogaethau a osodir ar y Comisiynydd neu a roddir iddo yn rhinwedd unrhyw ddarpariaeth yn y Mesur hwn,
 - (b) galluogi'r Comisiynydd i gydymffurfio ag unrhyw ddyletswydd a osodir ar y Comisiynydd gan neu o dan unrhyw ddeddfiad arall, neu
 - (c) ymchwilio i unrhyw dramgwydd neu dramgwydd a amheuir neu eu herlyn.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 16 mewn grym yn unol â **a. 21(2)(b)(3)**

17 Diogelu rhag achosion difenwi

- (1) At ddibenion y gyfraith ar ddifenwi, mae unrhyw ddatganiad a wneir yn unol â dibenion y Mesur hwn—
 - (a) gan y Comisiynydd, neu
 - (b) i'r Comisiynydd
 o dan fraint lwyr.
- (2) Yn is-adran (1), mae i “datganiad” yr un ystyr ag sydd i “statement” yn Neddf Difenwi 1996 (p. 31).

Gwybodaeth Cychwyn

I7 A. 17 mewn grym yn unol â **a. 21(2)(b)(3)**

18 Darpariaeth drosiannol

- (1) Caiff y [F¹Senedd] ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd gynnal ymchwiliad i unrhyw gŵyn sydd, ar y diwrnod y daw'r adran hon i rym, wedi dod i law, neu'n destun ymchwiliad, o dan reolau y cyfeirir atynt yn adran 10(1)(b).
- (2) Caiff unrhyw ofyniad o'r fath gyfarwyddo'r Comisiynydd i gymryd i ystyriaeth unrhyw wybodaeth mewn cysylltiad â'r gŵyn a bennir yn y cyfarwyddyd.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009, Croes Bennawd: Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd. (See end of Document for details)

- (3) Yn ddarostyngedig i unrhyw ofyniad o'r fath, mae unrhyw gŵyn y cyfarwyddir y Comisiynydd i ymchwilio iddi i'w thrin yn yr un modd ag unrhyw gŵyn arall a wneir i'r Comisiynydd.

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn y Mesur wedi eu hamnewid (6.5.2020) gan [Deddf Senedd ac Etholiadau \(Cymru\) 2020](#) (anaw 1), **Atod. 1 para. 3(11)** (ynghyd ag [Atod. 1 para. 3\(6\)\(7\)](#))

Gwybodaeth Cychwyn

- I8** [A. 18](#) mewn grym yn unol â [a. 21\(2\)\(b\)\(3\)](#)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Mesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009, Croes Bennawd: Pwerau Ymchwilio'r Comisiynydd.